

ÎN C H E I E R E

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Melentii Anton, reprezentat de avocatul Furnică Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Melentii Anton împotriva Societății Comerciale „Pronancons” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Melentii Anton și a fost menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 3 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2016 Melentii Anton a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Pronancons” SRL cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 20 decembrie 2010 a fost încheiat un contract de prestări servicii și intermediere, între Melentii Anton și SC „Pronancons” SRL, prin care Melentii Anton și-a asumat obligația de a perfecta toate actele necesare pentru obținerea autorizației de construcție de la organele competente și a le transmite SC „Pronancons” SRL, care la rândul său s-a obligat să achite lui Melentii Anton remunerația convenită.

A comunicat că după perfectarea tuturor actelor necesare și anume, expertiza tehnică, certificatul de urbanism și autorizația de construire la organele competente, Melentii Anton a cerut de la SC „Pronancons” SRL achitarea remunerației, care potrivit contractului constituie suma de 30 de euro pentru 1 m.p. din suprafața totală a apartamentelor din mansardă, plus 20 euro pentru 1 m.p. din suprafața locativă, conform proiectului, astfel încât, quantumul remunerației constituia 76 616 de euro din care SC „Pronancons” SRL a achitat doar suma de 23 450 de euro.

La 25 octombrie 2010, Melentii Anton a expediat în adresa SC „Pronancons” SRL somația privind rambursarea sumei rămase până la data de 4 noiembrie 2013, însă până în prezent nu a fost achitată.

Reclamantul a susținut că remunerația solicitată a fost calculată conform proiectului, după cum urmează: suprafața totală – 1 803,68 m.p. x 30 euro/ m.p. = 54 110,4 euro; suprafața locativă – 1 125,29 m.p. x 20 euro/ m.p. = 22 505,8 euro, în total suma de 76 616,2 euro.

A mai indicat că, din cauza neachitării de către SC „Pronancons” SRL a sumei datorate până în prezent, Melentii Anton este în drept să solicite și încasarea dobânzii legale de întârziere în baza art. 619 Cod civil, pentru perioada 5 noiembrie 2013 -20 octombrie 2016 în sumă de 30 630 de euro.

A solicitat încasarea de la SC „Pronancons” SRL în beneficiul lui Melentii Anton a datoriei în sumă de 53 166 de euro, dobânda de întârziere în cuantum de 30 630 de euro și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 3 mai 2017, acțiunea a fost respinsă, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017 a fost respins apelul declarat de Melentii Anton și a fost menținută hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 3 mai 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit art.971 alin.(1) Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor.

Conform art. 1179 Cod civil, prin contract de intermediere, o parte (intermediar) se obligă față de cealaltă parte (client) să acționeze în calitate de mijlocitor la încheierea unui sau mai multor contracte între aceasta și terț.

Astfel, ținând cont de pretențiile formulate în acțiune și prin prisma prevederilor supra-enunțate, instanța de apel a remarcat că obligația de plată a remunerației a apărut în momentul prestării serviciilor care constituie obiectul contractului. În circumstanțele din pricină, din momentul obținerii Autorizației de construire a apărut dreptul la remunerație.

Totodată, instanța de apel a mai stabilit că, prevederile art. 971 Cod civil, nu prevăd ca termen de achitare a serviciilor prestate o perioadă de timp, ci indică expres că serviciile urmează a fi achitate după ce au fost prestate, legiuitorul indică la un moment de timp concret. Dreptul la înaintarea acțiunii apare din ziua când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Din coroborarea prevederilor art. 971 cu prevederile art. 272 alin.(1) Cod civil, rezultă cert că, dacă după prestarea serviciilor care constituie obiectul contractului, remunerația nu a fost achitată, anume din acest moment se naște și dreptul debitorului de a-și apăra pe calea acțiunii în justiție dreptul încălcat.

Din analiza circumstanțelor pricinii, instanța de apel a reiterat că Autorizația de construire a fost obținută la data de 5 august 2011 (f. d. 11, vol. I). Astfel, termenul de prescripție al dreptului de a înainta acțiune în instanță a expirat la data de 5 august 2014, iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată la data de 22 octombrie 2016, adică după expirarea termenului de prescripție.

În contextul celor supra-elucidate, Curtea de Apel Chișinău a conchis că instanța de fond în mod just a ajuns la concluzia că acțiunea este intentată cu omiterea termenului de prescripție.

La 30 ianuarie 2018 Melentii Anton, reprezentat de Furnică Victor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că acțiunea ar fi depusă cu omiterea termenului de prescripție, deoarece în contractul de prestări servicii și intermediere semnat între părți, nu este stipulată clauza care ar prevedea o dată calendaristică de executare a obligației de plată de către intimat.

A susținut că natura contractului rezultă din obiectul acestuia, iar contractul din 20 decembrie 2010 încheiat între SC „Pronancons” SRL și Melentii Anton este exclusiv unul de intermediere, prin urmare instanța de fond și de apel nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

A invocat că situației în cauză îi sunt aplicabile prevederile art. 575 alin. (1) Cod civil, potrivit cărora, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

În acest sens, a reiterat că din contract, lege și natura obligației nu rezultă obligația SC „Pronancons” SRL de a executa imediat obligația de a achita remunerația indicată în pct. 4. 1 din contractul de intermediere din 20 decembrie 2010 și intermediarul are dreptul să ceară executarea obligației oricând, iar din momentul recepționării cererii, debitorul urma să execute obligația de a achita remunerația.

A menționat că ultima zi a termenului de executare a obligației de către SC „Pronancons” SRL a expirat la 2 noiembrie 2013, iar termenul indicat de către creditor în somație expira la 5 noiembrie 2013.

A subliniat că în speță prevederile contractului de prestări servicii nu sunt aplicabile.

La 24 aprilie 2018 Melentii Anton a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, în care a indicat că reprezentantul său a recepționat decizia contestată la data de 8 decembrie 2017 și respectiv recursul este depus în termen.

Prin referința depusă la 18 aprilie 2017 SC „Pronancons” SRL a solicitat declararea recursului depus de Melentii Anton, reprezentat de Furnică Victor, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, se atestă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017 la 11 decembrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 17662 (f. d. 206, vol. I), însă date cu privire la recepționarea acesteia nu există.

Astfel, recursul declarat la 30 ianuarie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Melentii Anton, reprezentat de avocatul Furnică Victor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Melentii Anton, reprezentat de avocatul Furnică Victor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele

de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Melentii Anton, reprezentat de avocatul Furnică Victor.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Melentii Anton, reprezentat de avocatul Furnică Victor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva